

kadın bülteni

SAYI: 24

“Kadın Emeği Festivali”

Bu Yıl Yedinci Kez
Başkentlilerle Buluştu

Milli haltercimiz
Bircan Şimşek Dünya
Şampiyonasına
Hazırlanıyor

Daha Erişilebilir Şehirler Tasarlamak

Kadınlar
Kazandığında Dünya
Kazanır

Çankaya
BELEDİYESİ
DİJİTAL BÜLTEN

Haziran-Temmuz-Ağustos | 2024

Çankaya BELEDİYESİ KADIN BÜLTENİ

24. Sayı | Haziran-Temmuz-Ağustos | 2024

içindekiler

► Etkinliklerimiz	4
► “Kadın Emeği Festivali” Bu Yıl Yedinci Kez Başkentlilerle Buluştu	5
► Milli haltercimiz Bircan Şimşek Dünya Şampiyonasına Hazırlanıyor	7
► Daha Erişilebilir Şehirler Tasarlamak	10
► Kadınlar Kazandığında Dünya Kazanır	13
► PATRİARKLAR: Nasıl Oldu da Erkekler Hükmeder Hale Geldi	18
► Farklılıklarımızla Büyümek	22
► Deprem Bölgesinde Kadınlara Hukuk Okuryazarlığı Eğitimi	26
► Feminist Portre: Rosa Luxemburg	28

ÖNSÖZ

Kadınlarla Güçlüyüz...

Kadınların sesi olan Çankaya Kadın Bültenimizde bu kez toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları mücadelesinin bizler için önemini hatırlatmakla birlikte; hayatını bu mücadeleye adanmış kadınlara saygı duruşunda bulunmak istedik.

Cinsiyet eşitliği, insanların temel hakkı olmakla birlikte, ekonomik kalkınmanın da temel paydaşıdır. Kadınların, kendi hayatlarında ve toplumsal yaşamda verdikleri emekleri desteklemekse bizim en önemli görevlerimizden biridir. Kadınlar başarılıdır, kadınlar çalışkandır, kadınlar girişimcidir ve kadınlar doğuştan liderdir. Kadınların daha çok parlaması içinse kapsamlı politikalara ve kurumlara ihtiyaç vardır. Biz, böyle bir kurum olmaktan dolayı mutluyuz.

Milli Mücadele'den bu yana bu ülke için emek vermiş kadınların değerini biliyoruz. Kadınların emeklerinin tüm siyaset yapıcılar, kamu idarecileri tarafından göz önünde bulundurulmasını; kadınların sosyal, ekonomik ve siyasal yaşama katılımlarının desteklenmesini elzem buluyoruz.

Kadınların daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyüme modeline geçişe öncülük etmesi gerektiğine inanıyoruz. Kadınların her alanda katılımının sağlanması, sadece toplumumuzun değil, dünyanın da kazançlı çıkmasını sağlayacaktır.

Bu ilkelerimiz doğrultusunda Çankaya Belediyesi olarak kadın çalışmalarına ve emeğine çok inanıyoruz. Bültenimizde de Çankaya Belediyesinin kadın çalışmalarını, kadın emeğini destekleyen projelerini ve evde üretim yapan kadınlara yönelik desteklerini detaylı şekilde anlattık. Belediyemizin, kadınları güçlendirmek ve ekonomik süreçlere katılımlarını artırmak adına yürüttüğü tüm çalışmaları bu bültende bulabilirsiniz.

Bu vesileyle, **Çankaya Kadın Bülteni**'nin, kadınların güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratılması noktasında önemini ifade etmek isterim. Kadınların bu süreçte daha da güçlü şekilde yer almasını desteklemek için var gücümüzle çalışacağız. Çünkü biliyoruz ki bir kadın güçlenirse tüm kadınlar güçlenir. Kadınlar güçlenirse toplum güçlenir. Toplum güçlenirse dünya güçlenir.

Güçlü kadınlarla güçlü yarınlara...

Hüseyin Can Güner
Çankaya Belediye Başkanı

Etkinliklerimiz

Eşitlik ve umudu büyütmek için bir aradayız

Çankaya Belediyesinin, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Eşitlik ve Farkındalık Ayı kapsamında düzenlediği örgü etkinliğinde üretilen parçalar, birleştirilerek battaniye haline getirildi. Üretilen battaniyeler Adana'da depremten etkilenen kadın ve çocuklara ulaştırılmak üzere Kadına Özgürlük ve Eşitlik Derneğine teslim edildi.

Çankaya Belediyesi, "Eşitlik ve umudu büyütmek için bir aradayız" temasıyla hazırladığı 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Eşitlik ve Farkındalık Ayı programı kapsamında, kadın kooperatifleri işbirliğiyle örgü etkinliği düzenlemişti. Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi fuaye alanında düzenlenen "İlmek İlmek Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Örgünü Şişini Kap Gel" etkinliğinde kadınlar farkındalık için örgü örmüştü. Üretilen çalışmalar birleştirilip, çocuk battaniyeleri haline getirildi ve 6 Şubat depremten etkilenen şehirlerden biri olan Adana'ya gönderildi. Depremten etkilenen kadın ve çocuklara ulaştırılmak üzere Kadına Özgürlük ve Eşitlik Derneğine teslim edildi.

Gençleri dinledik

Gençlerin farklı konulardaki ihtiyaç ve taleplerini belediye temsilcilerine aktarmalarını sağlamak amacıyla Korkmaz Tedik Gençlik Atölyesinde "Çankaya Belediyesi ile Gençlik Strateji Toplantısı" düzenledik. Sosyal İklim Derneği ve Ulusal Demokrasi Enstitüsünün (NDI) çağrısıyla toplantıya katılan gençler, belirledikleri politika önerilerini Başkan Yardımcımız Tutku Kurt Bayyurt, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü Eşitlik ve Farkındalık Bürosu, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Gençlik Biriminden oluşan belediye temsilcilerine aktardılar.

Çankayalı kadınlar sertifikalarını aldı

Çankaya Belediyesinin, kadın girişimlerine yönelik örgütlenmeyi ve cinsiyet ayrımcılığına karşı çıkabilmeyi desteklemek amacıyla başlattığı "Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı" tamamlandı. Eğitimliğini Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü personeli Aysun Töngür Katmer'in sürdürdüğü, 9 Şubat 2024-31 Mayıs 2024 tarihleri arasında gerçekleşen ve 16 hafta süren "Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı"na katılanlar, Yaşar Kemal Kültür Merkezinde düzenlenen törenle sertifikalarını aldı.

“Kadın Emeği Festivali”

bu yıl yedinci kez Başkentlilerle buluştu

Çankaya Belediyesinin kadınlara gelir desteği amacıyla hayata geçirdiği “Kadın Emeği Festivali” bu yıl yedinci kez Başkentlilerle buluştu. 5 Temmuz’da Uğur Mumcu Parkı’nda başlayan ve üç gün süren festival, gösteriler ve çocuklar için etkinliklerle tamamlandı.

7. Kadın Emeği Festivali

Çankaya
BELEDİYESİ

HÜSEYİN CAN
Güler
ÇANKAYA BELEDİYE
BAŞKANI

Ahlatlıbel Atatürk Parkı
5-6-7 Temmuz

5 Temmuz Cuma

16.00
Retro Queen
Konseri

18.00-19.00: Hasan Ali Yücel
Çankaya Evi Sirtaki ve
Zeybek Dans Topluluğu

6 Temmuz Cumartesi

16.00
On'lar
Acapella
Konseri

20.00
İpop
Konseri

7 Temmuz Pazar

20.00
Sena Şener
Konseri

17.00-18.00: Hoy-Tur
Halk Dansları Topluluğu

Etkinliklerimiz ücretsizdir.

El emeği stantlarını 12.00 - 21.00
saatleri arasında ziyaret edebilirsiniz.

Cuma 15.00-16.00, Cumartesi - Pazar
13.00-17.00 saatleri arasında
çocuklar için etkinliklerimiz olacaktır.

Çankaya Belediyesinin toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendirmek ve kadın emeğini görünür kılmak amacıyla hayata geçirdiği Kadın Emeği Festivali bu yıl yedinci kez düzenlendi. Kadınlara gelir desteği amaçlı “Elimin Emeği Evimin Ekmeği” projesi kapsamında gerçekleştirilen festival programında konserler, gösteriler ve çocuklar için etkinlikler yer aldı.

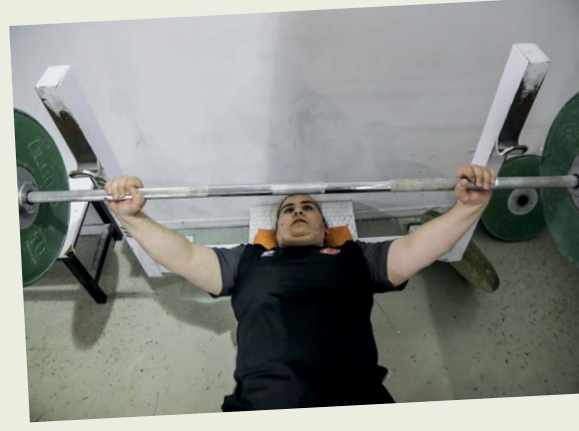
Kadın emeğini görünür kılmak amaçlanıyor

Üç gün süren Kadın Emeği Festivalinin ilk gününde bir araya gelen 180 kadın, ürettikleri el emeği ürünlerini Çankaya Belediyesinin kurduğu 180 standta satışa sundu. Standları ziyarete gelen her yaştan Çankayalı, yağmurlu havaya rağmen hem el emeği ürünlerin satışına destek verdi hem de konserlerle festivalin tadını çıkardı. İlk gün DJ Performans ve Retro Queen; ikinci gün On'lar Acapella ve İpop; üçüncü gün Hoy-Tur Halk Dansları Topluluğunun ve Sena Şener'in sahne aldığı festivalde çocuklara yönelik bubble show, kukla gösterisi, müzikli maskotlar ve yüz boyama etkinlikleri düzenlendi. ■

Milli haltercimimiz Bircan Şimşek dünya şampiyonasına hazırlanıyor

Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü sporcusu, Milli halterci Bircan Şimşek, Ekim ayında gerçekleşecek Dünya Para Powerlifting Şampiyonasına hazırlanıyor. Başarılarıyla gururlandıran Şimşek, halter sporundaki başarısı ve engelli bir kadın sporcu olarak verdiği mücadelelerle dolu hikâyesiyle gençlere ilham oluyor.

Röportaj: BURCU KESKİN DEMİRCAN

Fotoğraflar: ÇAĞLA GÜRDOĞAN

Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü, Milli Takıma kazandırdığı sporcularının başarı hikâyeleri ile örnek oluyor. Kulüp, Milli sporcusu Bircan Şimşek'i ekim ayında gerçekleşecek Dünya Para Powerlifting Şampiyonasına uğurlamaya hazırlanıyor. Milli sporcu Bircan Şimşek, başarılarıyla tüm Türkiye'yi gururlandırıyor ve mücadelesiyle de gençlerimize, özellikle de engelli gençlerimize ilham oluyor.

"15 yaşında Türkiye, 17 yaşında dünya şampiyonu oldum"

Halter sporuyla tanışma hikâyesinin lise yıllarına dayandığını söyleyen ve bir kadın olarak yaşadığı zorlukları dile getiren Şimşek, "Halter sporuna ilgim, rehberlik öğretmenimin

Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü, Bircan Şimşek

Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü, Gülistan Özdemir ve Bircan Şimşek

beni Görme Engelliler Spor Kulübüne yönlendirmesiyle başladı. İlk başta görme engelli olduğumu kabul etmiyordum ve bu yüzden istememiştim ama iyi ki yönlendirmiş beni. O dönemde kulüp başkanımız Yusuf Sayyidan'la tanıştım. Görme engelli spor branşlarıyla ilgili yarışmalar düzenleniyordu. Birçok farklı branşa ilgili çalıştım ve yarışmalara katıldım. Halter branşında da Ankara Şampiyonası diye küçük bir yarışma yapıldı. İlk defa bu yarışmada birinci oldum ve sonra halter sporuna giderek ısınmaya başladım. Birçok sakatlık geçirmeme ve ailemin karşı çıkmasına rağmen devam ettim. Çünkü halter ya da boks gibi güç gerektiren sporların erkeklere göre olduğu ve bir kadının bunları başaramayacağı algısı vardı. O algıyı şampiyon olduğumda kırdım. Türkiye şampiyonu olduğumda 15, dünya şampiyonu olduğumdaysa 17 yaşındaydım. Ailem hâlâ benim için endişelenir ama aldığım başarılarla da gururlanırlar. Bu sporla tanıştıktan sonra daha özgüvenli hissetmeye başladım" dedi.

"Engelli sporcuların başarıları ön plana çıkarılmalı"

Şimşek, görme engelli sporcuların kullanımına uygun spor salonlarının azlığına dikkat çekerek, "Büyükşehirlerde bir problemle karşılaşmıyorsunuz ama küçük şehirlerde sporcu olmanın ötesinde engelli olmak da çok zor. Sadece bir kadın olarak değil, insan olarak. Ama sportif anlamda özellikle antrenman salonlarına erişim konusu engelli sporcular için bir sorun. Salonların olmaması, var olanların da engelli sporcuların kullanımına uygun olmaması antrenman yapmayı zorlaştırıyor. En büyük sıkıntımız engelli ve engelli olmayan bireylere verilen değer farkı. Engelsiz bireylerin başarıları daha çok parlatılıyor toplumda. Özellikle halter branşında sporcu sayısı gittikçe azalıyor. Biz sayıların artması ve bu sporun yaşaması için çabalıyoruz ama genel olarak spora ve sporcuya desteğin azalmasıyla bu branşta kötüleşmeye başladık. Engellilerle alakalı duyarlılığı ön plana

çıkarmak reklam ve kampanyaların daha görünür olması ve başarılarımızın ön plana çıkarılmasına ihtiyacımız var” diye konuştu.

“Bizi yalnızca Çankaya Belediyesi ve kulübümüz destekledi”

Çankaya Belediyesinin, Görme Engelliler Spor Kulübü ve kendilerini her anlamda desteklediğinin altını çizen milli halterci şöyle devam etti: “Türkiye Şampiyonası’na hazırlanırken bize kulübümüz ve Çankaya Belediyesi destek oldu. Biz de halter kadın sporcuları olarak 17 kez Türkiye şampiyonu olarak onları gururlandırdık. Başarımız hem kulüp başkanımız Yusuf Sayyidan’ın özverisiyle hem de belediyemizin desteğiyle oldu. Onun haricinde başka kurumlardan ya da derneklerden destek göremiyoruz. Ancak Milli Takım düzeyinde antrenmanlara gidersek Halter Federasyonunun desteğini alabiliyoruz. Belediyemizden de bizim branşımıza özgü olimpik ağırlıkların olduğu bir salon talebimiz olabilir, daha özgür çalışmak için...”

“Kadın sporcular daha sabırlı ve mücadeleci”

Bircan Şimşek, halterin hâlâ erkek sporu olarak görülmeyle devam ettiğini söyleyerek, “Ben bu

Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü, Gülistan Özdemir

Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü, Gülistan Özdemir

tarz düşüncelerin yanlış olduğunu anlatıyorum, anlatmaya da devam edeceğim. Özellikle engelli kadın sporcuların neler başarabileceğine dair negatif algıyı başarılarımızla kırıyoruz. Doğuştan her iki gözümde de tavukkarası denilen bir hastalık var. Şu an yüzde 10 civarında görebiliyorum ama bu spora devam etmeme engel olmadı. Ben 13 kez operasyon geçirdim, halter sporu kaynaklı bazı sakatlıklarım da oldu. Bunların benim için bir önemi yok çünkü iyileştikten sonra spora devam edebilirim. Erkek sporculardan ziyade kadın sporcuların daha güçlü, sabırlı ve mücadeleci olduğunu düşünüyorum” dedi.

“Gençlerin, hangi branş olursa olsun, sporla ilgilenmelerini isterim”

Başarılarının ve azminin çevresindekilere ilham olduğunu ve sporla ilgili gençlerin desteklenmesi gerektiğini ifade eden Şimşek, “Ailemden, komşularımızdan ve arkadaşlarımızdan, bana özenerek spora yönelenler oluyor. Ben onların, hangi branş olursa olsun, yeteneklerini keşfederek mutlu olabilecekleri bir dalda ilerlemelerini, sporla ilgilenmelerini isterim. Spora yönelmek isteyen çocuklar ve engelli bireyler için bizler de destek olabiliriz. Örneğin antrenman çalışmalarını ziyaret ederek hangi alanda ilgileri varsa onları bilgilendirebilir, heveslendirip destekleyebiliriz. Belediyemizin birçok spor tesisi var, o branşlara özgü çalışmalarla katılım artırılabilir” diye konuştu. ■

Kentsel sistemler nüfusun tamamına hizmet etmek için vardır ve buna hareketlilik zorlukları yaşayan ve sayıları giderek artan insanlar da dahildir. Şehirler, bugünün ihtiyaçlarını karşılarken gelecekteki sistemlerin sürdürülebilirlik ve erişilebilirlik standartlarını karşılamasını sağlamak için bütünsel olarak yatırım yapmalıdır. Erişilebilir şehirlerin tasarlanması ve inşa edilmesi, tüm vatandaşlar için gerekli olan kentsel dönüşümü yaratacaktır.

Daha erişilebilir şehirler tasarlamak

Bugün alınan altyapı kararları ve yapılan yatırımlar, yıllar boyunca izlenecek yolu belirlemektedir. Bu kritik kavşakta, şehirler bugünün ihtiyaçlarını karşılamak için bütünsel olarak yatırım yapmalı ve gelecekteki sistemlerin giderek daha fazla talep edilen sürdürülebilirlik ve erişilebilirlik standartlarını karşılamasını sağlamalıdır.

Dünya genelinde, kentsel altyapıyı yenilemek için rekor düzeyde sermaye harcaması yapılması planlanıyor ve 2027 yılına kadar 130 trilyon dolardan fazla yatırıma ulaşılması öngörülüyor. Yatırımların odak noktası öncelikle karbonsuzlaştırma etrafında dönüyor. Fakat erişilebilirliğin ve buna ihtiyaç duyacak yeni nüfusun önemi göz ardı ediliyor.

Şehirleri tüm vatandaşlar için erişilebilir kılmak

Şehirlerimizi planlama şeklimizi değiştirmemiz gerekiyor. Aksi takdirde gelecekte şehirlerimizi erişilebilirlik açısından güçlendirmek için daha yüksek bir maliyetle karşılaşacağız. Geçmişte yapılan hatalardan kaçınmak için şehirler hem sürdürülebilirlik hem de erişilebilirlik standartlarına yönelik yatırımlar yapmalıdır. Böylece şehirlerimiz bugünün vatandaşlarının ihtiyaçlarını karşılayacak ve yarının nüfusu için bilinçli şekilde tasarlanmış olacaktır.

En büyük küresel azınlık olan engelliler, küresel nüfusun yüzde 16'sını yani yaklaşık 1,3 milyar kişiyi kapsayan önemli bir demografik grubu oluşturmaktadır. Ayrıca, yaşlanan nüfusun önümüzdeki yıllarda önemli ölçüde artması beklenmektedir. 2030'a kadar 1 milyar olması beklenen yaşlı nüfus, 2050 yılına kadar 1,6 milyara ulaşacak ve küresel nüfusun yüzde 17'sini oluşturacaktır.

Engelli ve yaşlı nüfus, yürüme, denge, görme, bilişsel anlayış ve fiziksel güçte azalma gibi hareketlilik zorluklarıyla daha yüksek oranda karşılaşmaktadır. Metropol alanlarının, özellikle de büyük şehirlerin ve ulaşım sistemlerinin tasarımında bu grupların ihtiyaçları sıklıkla ihmal edilmiştir.

Yenilikçi erişilebilir çözümlere yatırım yapmak

Örneğin eski altyapıyı yenilemenin yüksek maliyeti nedeniyle Londra metro istasyonlarının sadece üçte biri tekerlekli sandalye erişimine sahip olabilmektedir. Sonradan bu yüksek maliyetlerle karşılaşmamak için şehirler teknolojiye yatırım yaparak hareketliliğin önündeki engelleri kaldıran ve bireylerin dolaşım özgürlüklerini artıran daha iyi tasarım yaklaşımlarını ele almaya başlamalıdır.

Örneğin İsviçre'nin Lozan kentinde metro istasyonları, zeminlerde dokunulabilir işaretler, korkuluklarda Braille alfabesi (görme engelli kişilerin okuyup yazması için kullanılan bir alfabe), görüntülü ve sesli sinyaller, tekerlekli sandalye ve yürüteç kullanıcıları için tam erişilebilirlik gibi özelliklerle inşa edilmiştir.

Mobilitenin önündeki engellerin kaldırılmasında anlamlı bir ilerleme genellikle otonom araçlar konusundaki pilot projelerden elde edilen açık verilere ve yenilikçi finansal araçlara kadar inovasyon yoluyla elde edilir.

Altyapıya akan rekor fonlar ve yardımcı teknolojiye verilen küresel önemin artmasıyla birlikte, şehirlerin gelişmiş navigasyona odaklanan teknolojileri doğrudan şehirlere entegre etmelerinin tam zamanıdır.

En büyük küresel azınlık olan engelliler, küresel nüfusun yüzde 16'sını yani yaklaşık 1,3 milyar kişiyi kapsayan önemli bir demografik grubu oluşturmaktadır.

Erişilebilir ürünlere yönelik tüketici pazarı "niş" olarak görülerek yanlış anlaşılmaktadır. Harcanabilir geliri 8 trilyon doların üzerinde olan engelliler topluluğu ABD, Brezilya, Pakistan ve Endonezya'nın toplamı büyüklüğünde bir pazarı temsil ediyor ve bu da onu Çin'den daha büyük bir pazar haline getiriyor.

Custom Markets Insights'a göre, küresel engelli ve yaşlı yardımcı teknoloji pazarı 66,84 milyar dolar değerinde ve yıldan yıla yüzde 7,26'lık bir büyüme oranına sahip.

Küresel demografi değişmeye devam ettikçe bu pazar da büyümeye devam edecektir. Şehirler, gelecekteki nüfuslara hizmet edecek teknolojilere stratejik olarak yatırım yaparak ve sadece erişilebilirliği standart olarak benimseyen şirketlerden alım yaparak, bu ivmeyi hızlandırabilir.

Belediyeler ve özel aktörler, erişilebilirliğin, yatırım kriterlerinin merkezinde yer almasını sağlayarak inovasyon hızını artırabilirler.

Engelsiz altyapı yüksek işletme standartları gerektirir

Erişilebilir altyapı, bakımı yapılmaz veya iyi entegre edilmezse hızla erişilemez hale gelir. Şehirler, hizmet ettikleri insanlar gibi, sürekli bir

değişim içindedir. Şehir altyapısı operasyonları ve bakımı genellikle, altyapıyı finanse eden, tasarlayan veya inşa eden kuruluşlarından ayrı olarak, devlet kurumları tarafından gerçekleştirilir.

ABD'de, Engelli Amerikalılar Yasası'na uyumun önemli bir bileşeni, bu özelliklerin kullanılabilir kalmasını sağlamaktır. İşletmeler engelleri kaldırmak için para harcamaktadır ve işletmelerin bu yatırımı korumaları gerekmektedir.

Engelsiz ve kullanılabilir altyapı sadece dikkatli bir tasarım değil, aynı zamanda yüksek işletme standartları da gerektirir. Bakım ve işletmeye odaklanmak çok önemlidir, çünkü aksaklıkların engelli ve yaşlı sakinler üzerinde ciddi etkileri olabilir.

Metroya erişilebilir bir giriş noktasının bakım aşamasında olduğunu varsayalım. Bu durumda, bir tekerlekli sandalye kullanıcısının bir sonraki giriş için genellikle daha önce denemediği güzergâhlar üzerinden önemli mesafeler kat etmesi gerekebilir.

Kolaylaştırılmış yön bulma, çoklu erişim noktaları, iletişim kanalları, güvenlik ağları ve hızlı onarımlar dahil olmak üzere yüksek işletme standartları, erişilebilir altyapının bütünlüğünü korumak için gereklidir. ■

Kaynak: Dünya Ekonomik Forumu

Kadınlar kazandığında dünya kazanır

Küresel ekonominin kullanılmayan en büyük kaynağı

2015'te dünya liderleri, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi kapsamında, önümüzdeki 15 yıl boyunca "cinsiyet eşitliğini sağlama; tüm kadınları ve kız çocuklarını güçlendirme" sözü verdi. Ancak Dünya Ekonomik Forumunun tahminine göre cinsiyet eşitliğine ulaşmak için hâlâ 131 yıla ihtiyaç var.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, yalnızca sosyal adaletle veya geçmiş ve mevcut yanlışların düzeltilmesiyle ilgili değildir. Kapsayıcılık iş dünyası için de iyidir. Örneğin yönetim kurullarında daha fazla cinsiyet dengesi, daha fazla finansal istikrar ve daha iyi performansla ilişkilidir. Bu aynı zamanda gezegen için de iyidir: Bir firmada kadın yöneticilerin sayısındaki yüzde 1'lik bir artış, karbondioksit emisyonlarında yüzde 0,5'lik bir düşüş sağlar.

Ancak Dünya Bankası raporlarının gösterdiği gibi, toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik son dönemde kaydedilen ilerlemeler abartılıyor. Örneğin, kadınlar erkeklerin sahip olduğu yasal hakların yalnızca üçte ikisine sahip; daha önce düşünüldüğü gibi bu oran yüzde 77'ye çıkmış değil. Ve kadınlara eşit iş için eşit ücret verilmesini zorunlu kılan mevzuatın yürürlüğe girdiği yerlerde bile, destekleyici politikaların ve uygulama mekanizmalarının eksikliği yasaların etkisini sınırlıyor. Bu da muazzam bir insan sermayesi israfına yol açıyor.

Ülkeler kaynaklara, kanıtlara ve teknik bilgiye sahip olsalar da genellikle harekete geçecek siyasi iradeye sahip değiller. Ancak ekonomi politikalarının kadınları güçlendirmede yeterince başarılı olamamasının bir başka önemli nedeni daha var: Kadınların ekonomi mesleğinde yeterince temsil edilmemesi...

Indermit Gill

Kadınlar kazandığında dünya kazanır

Indermit Gill

Dünya Bankasında Baş Ekonomist ve Kalkınma Ekonomisinden Sorumlu Kıdemli Başkan Yardımcısı

Tea Trumbic

Dünya Bankasının Kadınlar, İş Dünyası ve Hukuk Projesi Lideri

Küresel ölçekte, kadınların yasal hakları 1970'ten bu yana önemli ölçüde iyileşti, çünkü büyük reformlar kadınların iş yaşamında karşılaştıkları çeşitli engelleri ortadan kaldırdı. Bununla birlikte, hâlâ küresel anlamda çok büyük bir cinsiyet farkı mevcut ve pek çok kritik alandaki ilerleme, tahmin edilen kadar iyi gitmedi.

Dünya Bankasının son *Kadın, İş Dünyası ve Hukuk Raporu*, en zengin ülkeler dahil olmak üzere hiçbir ülkenin kadınlara, erkeklerle aynı yasal hakları vermediğini ortaya koyuyor. En büyük eksiklik güvenlikle ilgili... Kadınlar aile içi şiddete, cinsel tacize ve kadın cinayetlerine karşı gerekli yasal korumaların ancak üçte birinden yararlanabiliyor. Çocuk bakım hizmetlerine yetersiz erişim ise başka bir engel... Yalnızca 62 ülke (dünya ülkelerinin üçte birinden azı) çocuk bakımı hizmetlerine ilişkin kalite standartlarını oluşturmuştur. Sonuç olarak, 128 ülkede kadınlar, yanlarında çocukları varken işe gitme konusunda iki kez düşünmek zorunda...

Tea Trumbic

Rapor, ilk kez 190 ülkede yasal reformlardaki ilerlemeyi gerçek sonuçlarla karşılaştırdı ve uygulamada şaşırtıcı bir gecikme olduğunu tespit etti. Her ne kadar yasalar, kadınların erkeklerin sahip olduğu hakların yaklaşık üçte ikisinden yararlandığını söylese de ülkeler, yasaları tam anlamıyla uygulamak için gereken sistemlerin yüzde 40'ından azını hayata geçirmiş durumda...

Örneğin 98 ülke, kadınlara eşit iş için eşit ücret verilmesini zorunlu kılan mevzuatı yürürlüğe koydu; ancak yalnızca 35 ülke ücret farkını gidermek için şeffaflık önlemlerini veya uygulama mekanizmalarını benimsedi. Bu, tam da dünyanın artan ekonomik durgunluk riskinden kaçınmak için tüm kaynaklarını kullanması gereken bir zamanda muazzam bir insan sermayesi israfı anlamına geliyor. Günümüzde kabaca her dört erkekten üçü iş gücüne katılırken kadınlarda her iki kadından biri iş gücüne katılabiliyor.

Bu açığın kapatılması önümüzdeki 10 yılda küresel ekonomik büyümenin iki katına çıkmasına yardımcı olabilir. Cinsiyet eşitliği hem temel bir insan hakkı hem de ekonomik kalkınmanın güçlü bir motorudur. Bunun için kadınların başarılı çalışan, girişimci ve liderler olmasını sağlayacak kapsamlı politika ve kurumlara ve birçok ülkede kültürel ve sosyal normların dönüştürülmesine ihtiyacımız var. Bu, işyerinde şiddete karşı daha güçlü yaptırım mekanizmaları, çocuk bakım

hizmetlerine yönelik pratik yasalar ve şiddetten kurtulan kadınların sağlık hizmetlerine daha kolay erişimi anlamına geliyor.

Bu tür politikalar, kadınların kariyerinde herhangi bir olumsuzluk yaşamadan istihdamda kalmasına olanak tanır, cinsiyetler arası ücret farkının kapatılmasına ve işyeri ve ev görevleriyle ilgili cinsiyet rollerinin yeniden yapılandırılmasına yardımcı olur. Daha fazla kadın liderlik pozisyonlarına yükseldikçe, arkalarından gelen kız çocuklarına tam potansiyellerine ulaşmaları için ilham verir.

Oyun alanının eşitlenmesi çok önemli ekonomik fırsatlar sunar ve bu sadece kadınlar için geçerli değildir. İnsanlığın yarısı kazandığında tüm dünya kazanır.

Cinsiyet eşitliğinin ekonomik gücü

Nadia Calvino

Avrupa Yatırım Bankası Başkanı

Kristalina Georgieva

Uluslararası Para Fonu'nun Genel Müdürü

Odile Renaud-Basso

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Başkanı

Dünyanın en büyük zorluklarına ve politika önceliklerine, 2024 Dünya Kadınlar Günü'nün teması olan "katılım"dan daha uygun bir kelime bulmak zor. Tüm topluma yarar sağlayan kapsayıcılık, yeşil ekonomik büyümenin, sürdürülebilir refahın, sosyal uyumun, rekabet gücünün ve jeopolitik istikrarın temel bir bileşenidir. Toplumun tüm üyelerini kapsayan "adil bir geçiş", iklim eyleminin ve dijital dönüşümün daha sürdürülebilir ve güvenli bir dünya sağlayabilmesi için de hayati önemdedir.

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve eşit haklar sadece "eşitlik" meselesi değildir; aynı zamanda bu konu büyük bir ekonomik öneme sahiptir. Uluslararası Para Fonunun araştırması, işgücü piyasasındaki

Nadia Calvino

Kristalina Georgieva

Odile Renaud-Basso

Çeşitlilik ve kadınların ekonomide, karar alma süreçlerinde ve siyasette eşit rol alması daha iyi sonuçlar getirir. Mevcut tüm yeteneklerin harekete geçirilmesi, üretkenliği ve rekabet gücünü en üst düzeye çıkarır; bu da iklim değişikliğiyle mücadele ve küresel refahın desteklenmesi açısından çok önemlidir.

cinsiyet farkının daraltılmasının, gelişmekte olan piyasa ve ekonomilerde GSYİH'yı neredeyse yüzde 8 artırdığını gösteriyor. Cinsiyet farkı tamamen kapatılırsa kazanımlar daha da yüksek olacak ve bu ülkelerdeki GSYİH ortalama yüzde 23 artacaktır.

Örneğin, Avrupa Merkez Bankasının araştırması, bir firmadaki kadın yöneticilerin sayısında yüzde 1 puanlık artışın karbondioksit emisyonlarında yüzde 0,5'lik bir düşüşe yol açtığını öne sürüyor. Benzer şekilde Avrupa Yatırım Bankası, kadınların yönettiği firmaların çevresel, sosyal ve yönetim puanlarının daha yüksek olduğunu tespit etti. IMF araştırması, bu tür firmaların daha kârlı olduğunu ve banka yönetim kurullarında cinsiyet dengesinin daha fazla finansal istikrar ve daha iyi performansla ilişkili olduğunu gösteriyor.

İlerlemenin açık kanıtları da yok değil. Finansmana erişimleri daha az olmasına rağmen günümüzde giderek daha fazla kadın iş kuruyor.

Dünya Bankasının 71 ülkeye ilişkin verileri, bu ülkelerin 45'inde "tek sahibi" kadın olan şirketlerin sayısının giderek arttığını gösteriyor.

İlerlemeyi nasıl geliştirebiliriz? Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası tarafından yapılan bir araştırma, karma finans programlarının kadın girişimcilerin daha fazla krediye erişmesine ve işlerini büyütmesine yardımcı olabileceğini söylüyor.

Kadınlar aynı zamanda çevre konusunda daha bilinçli olma eğiliminde... Parlamentoda kadın temsiline daha yüksek olduğu ülkelerin çevre anlaşmalarını onaylama ve iklim değişikliğine yönelik politikalar benimseme olasılıkları daha yüksek. Aynı zamanda araştırmalar, şirket yönetim kurullarında kadın sayısındaki artışın CO2 emisyonlarıyla pozitif yönde ilişkili olduğunu gösteriyor. Kadınlar artık küresel servetin yüzde 40'ını kontrol ediyor ve onlar sürdürülebilir bir geleceğe yatırım yapmak istiyor. Kadınlara

yer açmayı başaramayan firmalar, bu konuda rakiplerini geride bırakma fırsatını gözden kaçırıyor.

Kadınların yeteneği ekonomik ilerlemenin arkasındaki itici güçtür ve iklim değişikliğine çözümün önemli bir parçasıdır. Artık kadınların daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyüme modeline geçişe öncülük etmesi gerekiyor.

İktisat onarılamayacak şekilde cinsiyetçidir

Yanis Varoufakis

Yunanistan Eski Maliye Bakanı, MeRA25 Partisi Lideri ve Atina Üniversitesi Ekonomi Profesörü

Ekonominin çözümü zor bir “kadın sorunu” var. Lisede okuyan kız çocukları ekonomi alanına girmekten kaçınıyor. Kadın lisans öğrencileri ekonomi alanında çalışmaktan vazgeçiyor. Sorun, yeterli sayıda kadını matematik, bilim ve mühendisliğe çekmenin zorluğundan daha derinlere uzanıyor. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde gibi, bu disiplinin zirvesine ulaşmış kadınlar bile iktisatçıları bir “kabile kliği” olarak görüyor ve modellerini kusurlu buluyor.

Kadınların bu alandan nefret etmesinin bir nedeni, ekonomik rasyonelliğin avatari kılığına giren erkek şovenist modelidir. Patates talebinden faiz oranının enflasyon ve yatırım üzerindeki etkilerine kadar her şeyin ekonomik modelleri, “homo ekonomikus” varsayımı üzerine kuruludur: Kurgusal, Robinson Crusoe benzeri, her zaman istediğini elde eden ve elde ettiği şeyi seven (tüm uygulanabilir alternatifler arasında) aşırı rasyonel bir budala...

Hiçbir mantıklı kadın bu modele bakıp da rasyonel insanın algoritmik bir bot olarak tasvir edilmesinde kendini bulamaz. Bu model en ufak bir özel kazanç için gezegeni yakıp yıkmaya her zaman hazırdır, doğru olanı sadece doğru olduğu için yapmaktan acizdir. Düşünceli ve saygılı

Yanis Varoufakis

erkekler de “homo economicus” tarafından ekonomiden caydırılmakta, geriye sadece “onu” rasyonel davranışın arketipi olarak benimseyecek, daha vahşi olanlar kalmaktadır.

Disiplinin adalet sorununa yaklaşımı da kadınlar açısından aynı şekilde iticidir. Varlıkların çoğunun erkeklerin elinde olduğu ataerkil bir dünyada, Mussolini sempatisanı İtalyan ekonomist Vilfredo Pareto’nun, “Bilimsel iktisat, yalnızca en az bir kişiyi daha iyi duruma getirecek ve hiç kimseyi daha kötü durumda bırakmayacak politikalar önermelidir” şeklindeki sözde verimlilik tavsiyesi cinsiyetçi statükonun sağlam bir savunmasını oluşturuyor.

Kadınları bu alandan uzaklaştıran sadece iktisatçıların fizik kıskançlığı, alandaki kadın rol modellerinin azlığı ya da testosteronla beslenen kabadayıların hâkim olduğu seminerler değildir. İktisat, “sosyal bilimlerin kraliçesi” olabilmek için yöntem ve modellerini merkezine erkek şovenist, rasyonel bir budalayı yerleştirmiştir. İktisatçılardan kendilerine muazzam bir nüfuz kazandıran bu modeli bırakmalarını istemek, bir kabileden kendisini egemen kılan sahte inancı kınamasını istemek gibi bir şey olduğuna göre, kadınlar neden felsefi cinsiyetçiliğin onu rastgele bir “köylü” olmak için hazırladığı bir alana girmek istesinler ki? ■

PATRIARKLAR:

Nasıl Oldu da Erkekler Hükmeder Hale Geldi

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kökeninde, kaçınılmaz olarak biyoloji değil, güç anlatıları ve diğer insanlar üzerinde kontrol elde etme girişimleri vardır.

Patriarklar: Nasıl Oldu da Erkekler Hükmeder Hale Geldi adlı kitabında Angela Saini, toplumsal cinsiyet çalışmalarıyla, tarih ve sosyal yapılarla ilgilenen okuyucularda derin yankı uyandıran bir soruyu derinlemesine inceliyor: Ataerkillik nasıl ortaya çıktı? Kökenlerini anlamak, ona meydan okumak ve onu ortadan kaldırmak isteyenler için çok önemlidir. Saini, erkeklerden yana güç dengesinin istikrarsızlaştığını ama erkeklerin toplumlar geliştikçe lehte durumlarını sürdürmek için, bunu yeniden savunmanın ve yeniden yapılandırmanın yollarını bulduğunu savunuyor. Kitap, ataerkil sistemlerin (veya kitapta vurgulandığı gibi çoklu ataerkilliğin) köklerini ortaya çıkarmak için 1000 yılı ve birçok toplumu kapsayan bir tarihin ve bunun günümüzdeki kalıcı etkilerinin kapsamlı bir incelemesini sunuyor.

Saini, baskı sistemlerinin nasıl ortaya çıktığını anlamak için tarihi derinlemesine araştırmaya meraklı, ödüllü bir gazeteci ve yazar.

Patriarklar'da da kapsamlı tarih araştırması

ANGELA SAINI

'A must-read for every feminist'

RAFIA ZAKARIA,
AUTHOR OF AGAINST
WHITE FEMINISM

'Truly excellent, important and insightful'

JANINA RAMIREZ,
AUTHOR OF FEMINA

**THE
PATRIARCHS**
**HOW MEN
CAME TO RULE**

Patriarklar yanlış anlamalara ışık tutuyor ve Steven Goldberg'ın ataerkilliğin biyolojiye dayandığı için kaçınılmaz olduğu yönündeki argümanı gibi eski teorilere meydan okuyor.

ortaya koyuyor. *Bilim Kadınları Nasıl Yanlış Anladı* gibi önceki çalışmaları, toplumsal ön yargıların ve taraflılıkların kökenlerini inceleme konusundaki uzmanlığını ortaya koyuyor.

Patriarklar yanlış anlamalara ışık tutuyor ve Steven Goldberg'ın ataerkilliğin biyolojiye dayandığı için kaçınılmaz olduğu yönündeki argümanı gibi eski teorilere meydan okuyor. Saini, geçmişin tarım toplumlarında kadınlara yönelik baskının, erkeklerle kadınlar arasındaki doğal farklılıklar nedeniyle ortaya çıkmaya başladığı ve bu durumun bir grubu itaate, diğerini ise tahakküme sürüklediği fikrine ustalıkla karşı çıkıyor. Tarım devriminin MÖ 10.000'de başladığını ancak Çatalhöyük kazılarındaki neolitik ve kalkolitik döneme ilişkin keşifleri kullanarak Çatalhöyük'teki toplulukların MÖ 7400'de hâlâ toplumsal cinsiyet körü olduğunu gösteriyor.

Bunun yerine, vatandaşlarının istikrarsız durumlarını ve büyümelerini savunmak için mücadele etmelerini gerektiren şeyin devletlerin ve imparatorlukların ortaya çıkışı olduğunu öne sürüyor. MÖ 2100'deki Mezopotamya'ya bakıldığında Saini, devletin yüzlerce yıl boyunca gelişmesiyle birlikte kadınların yaşamlarının ve haklarının toplumsal cinsiyet kuralları ve yasaları tarafından giderek daha fazla kısıtlandığını gösteriyor. Başlangıçta mülk ve iş sahibi olabilen eşler ve kız çocukları zamanla kanunları aşır miras alabilmek için yasal olarak erkekmiş gibi gösterilmek zorunda kaldılar. Ulus ve imparatorluk inşası aynı zamanda vatandaşlar üretilmesini de gerektiriyordu ve bu da devletlerin

doğumları ve dolayısıyla kadınları kontrol etmek istemesine yol açtı. Saini'nin belirttiği gibi, "Tarihsel kayıtlarda kadınlara yönelik baskıyı ilk devletlerin ve imparatorlukların nüfuslarını genişleterek ve kendilerini savunmak için ordular bulundurarak büyümeye başladıkları sıralarda görebiliriz. Seçkinlerin genç kadınların mümkün olduğunca çok çocuk sahibi olmasına ve genç erkekleri istekli savaşçılar olarak yetiştirmesine ihtiyaçları vardı." Bu nedenle toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kökeninde, kaçınılmaz olarak biyoloji değil, güç anlatıları ve diğer insanlar üzerinde kontrol elde etme girişimleri vardır.

Ancak bu, cinsiyet eşitsizliğinin ve ataerkil sistemlerin varlığını yüzyıllar boyunca nasıl sürdürdüğünü açıklamıyor. Saini, bunun yavaş yavaş, "sürekli düşünülmüş bir çabayla, bazen şiddete başvurarak veya şiddet kullanma

tehdidiyle, ancak daha sıklıkla sosyal normların, yasa ve kuralların üst üste getirilmesiyle” gerçekleştiğini öne sürüyor. İnsanları kadınların daha aşağı bir nitelikte olduğuna ikna etmek için sürekli çaba gerekiyordu ve toplumsal cinsiyet normlarının uygulamaya konması ve denetlenmesi onur, utanç ve sadakat kullanılarak gerçekleştirildi. “Kısıtlama” başlığını taşıyan 5. Bölüm, kadınların katılımının, tercih ve eylemlerinin zaman içinde nasıl kısıtlandığını ve kontrol altına alındığını ve bu tür anlatıların nasıl yayıldığını gösteriyor.

Bunun çarpıcı bir örneği, Antik Yunan’dan bu yana ailelerinin çok genç yaşta (13-14 yaş civarında) evlenmeleri yönünde baskıladığı kızlara dayatılan cinsel saflık ve iffet konusundaki toplumsal cinsiyet beklentilerinin araştırılmasıdır. Çoğunlukla kendilerinden 10 ya da 15 yaş büyük erkeklerle evlendiriliyorlardı. Bu durum, erkeklerin rasyonel ve mantıklı olduğuna dair, modern zamanlarda hâlâ mevcut olan, stereotipleri besledi. Büyük bir yaş ve yaşam deneyimi farkını kabul etmek yerine kadınlar duygusal ve aptal olarak görülüyordu. Bu inançlar günümüzde de kadınların topluma katılımını ve tercihlerini etkilemeye devam ediyor: Liderlik rolleri, ücret eşitsizlikleri, STEM ve spora katılımlarıyla ilgili son istatistikler bu kör ısrarı vurguluyor.

Bir sonraki bölüm olan “Yabancılaşma”da yazar, ataerkilliklerden kaynaklanan ve onlar aracılığıyla pekişen en karanlık sorunlardan bazılarını açığa çıkarıyor. Aile içi istismar ve tecavüz (sadece partner tarafından değil aynı zamanda

“Toplumsal cinsiyet normlarının uygulamaya konması ve denetlenmesi onur, utanç ve sadakat kullanılarak gerçekleştirildi.”

ailedeki diğer kişiler tarafından da yapılır), zorla evlendirme, gelin kaçırma, esir alma, fuhuş, cinsel esaret/kölelik, ücretsiz ve tanınmayan ev içi işçilik ve kadın sünneti analiz edilen temalar arasında yer alıyor. Saini, kadına yönelik şiddetin ataerkilliğin, toplumsal cinsiyetler arasındaki güç dengesizliğinin hem nedeni hem de sonucu olduğunu gösteriyor.

Saini, bunun genç kadınların evlendikten sonra aile evlerinden vazgeçmelerini ve kayınpederlerinin yanına taşınmalarını gerektiren ataerkilliğin babasoylu ve babalokasyonlu yönleri nedeniyle olduğunu savunuyor. Bu taşınma genellikle kadını yoksul, savunmasız ve kaderini kontrol eden başkalarının iyi niyetine bağımlı hale getirir. Saini, bazı geleneklerde babanın, sahipliğin değiştiğini göstermek için damada bir kırbaç hediye ettiğini ele alıyor. Dahası, İngilizcedeki temel kural anlamına gelen “başparmak kuralı” terimi erkeklerin eşlerini dövme için kullanacağı aletin kabul edilebilir genişliğinden gelmektedir.

Yazar daha sonra bu durumu, erkeklerin kadınların ailelerinin yanına taşındığı, kadınların genellikle daha fazla desteklendiği ve daha fazla kaynağa erişebildiği, fiziksel özelliklerde

örneğin daha uzun boylu olduğu, anasoylu, analokasyonlu toplumlarla karşılaştırıyor. Bu iddialar, erkeklerin kadınlar üzerinde baskın bir konuma sahip olduklarına inandıkları ve kadınların bedenlerini, özerkliklerini ve başkalarıyla temaslarını kontrol etmeye yönelik davranışlar sergiledikleri heteroseksüel ilişkiler ile daha yüksek cinsel partner şiddeti riskinin güçlü şekilde ilişkili olduğunu vurgulayan BM istatistikleri de bu argümanları destekliyor.

Bu bölümde incelenen bir diğer ilginç fikir de kadınların ataerkilliği sürdürmedeki suç ortaklığıdır. Bunu gözler önüne seren olgular, evin hanımının en az arzu edilir yemeği tercih etmesinden (böreğin yağını veya yanmış tostı yemek), ailenin onurunu korumak için gelinlerinin öldürülmesini planlayan kayınvalidelere, aksi takdirde diğer köleler üzerinde güç sahibi olamayacakları için, kendilerini kaçıranların eşleri olarak kalmaya karar veren Boko-Haram'ın kaçırdığı kızlara kadar uzanıyor. Bu durum, yaş (kadınlar yaşlandıkça daha güçlü hale gelir) ile statünün (erkek çocuk sahibi olmak, kayınvalide olmak) kesişimselliğini vurgulayarak kadınların farklı güç dinamiklerine dahil olduğunu ve bazen de bunu aradığı gösterir.

Saini bunu, tanrıçaya tapan toplumların barışçıl olduğu ve şiddete başvuran, savaşa susamış azınlıklar tarafından fethedildikleri şeklindeki indirgeyici fikirle ilgili daha önceki bir tartışmaya

bağlıyor. Kadınların güce aç olamayacağı ya da doğa nedeniyle teslimiyeti kabul ettikleri gibi mitleri ortadan kaldırmaya yardımcı olan argüman dizilerini ustaca bir araya getiriyor. Kadınlar da diğer insanlar gibi homojen bir grup değildir, onları birbirinden farklı kılan amaçları, tutkuları ve inançları olan bireylerdir.

Kitap boyunca Saini, ataerkilliğin kökenlerini ortaya çıkarmak için okuyucuyu tarih içinde bir yolculuğa çıkarıyor. Bu yolculuk, doğrudan hedefe gitmek yerine, yasalar aracılığıyla, daha da önemlisi gelenekler, mitler ve stereotipler yoluyla inşa edilmesi, yeniden inşa edilmesi ve güçlendirilmesi gereken çoklu ataerkillikleri ortaya çıkarıyor. Kadınların teslimiyeti ne doğaldır ne de genetik olarak programlanmıştır, tersine baskı, toplumsal cinsiyet normları, tecrit ve şiddet yoluyla pekiştirilir. Bu kitap feministler, sosyologlar, tarihçiler ve siyaset bilimi, sosyal bilimler, toplumsal cinsiyet çalışmaları, tarih ve sosyal yapılarla ilgilenen öğrenciler veya okuyucular için mükemmel bir okumadır. ■

Kaynak: Nicoleta Ciubotariu / LSE Business Review

Farklılıklarımızla büyüme

Günümüzde varlığını sürdürebilmek, inovasyon yeteneklerini geliştirmek ve marka değerini korumak isteyen organizasyonlar, çeşitlilik ve kapsayıcılığa büyük önem veriyor. Çeşitlilik yönetimi önemli bir değişim stratejisidir. Amaç ayrımcılığın önüne geçmek, insanların önyargılarını anlamak ve bunların azaltılmasını sağlamak, farklılığın getirdiği avantajları performansa yansıtmaktır. Bu da ancak çeşitlilik ve kapsayıcılığın, organizasyon kültürünün bir parçası olabilmesine bağlıdır.

Çeşitlilik ve Kapsayıcılık Nedir?

İşyerinde çeşitlilik, insanlar arasında yaş, sınıf, ırk, etnik köken, cinsiyet, cinsel yönelim, engellilik gibi farklılıkları kabul etmek, anlamak ve değer vermek olarak tarif edilebilir. Bu yaklaşım kurumlarda insani açıdan daha huzurlu ve hoşgörülü bir ortamın oluşmasına katkıda bulunur, çatışmasız bir ortam sağlar.

Çeşitlilik kavramı iş dünyasına 1960'larda girdi. İlk önce yasalar gereği ve sosyal adalet bakımından firmalardaki egemen homojen gruba mensup olmayanlara eşit fırsatlar tanıma olarak ele alındı. Rekabetin şiddetlenmesi, inovasyon zorunluluğu, müşteri kitlesinin çeşitlenmesi, kadınların artan ölçüde iş hayatına katılması, şirketlerin ülke sınırlarının dışında da faaliyet göstermeye başlaması gibi pek çok

etkenle de bir ihtiyaç haline geldi. İşe alımlarda dikkate alınmaya başlandı. Bu arada yaratıcılığı tetiklediği, daha geniş insan gruplarını anlama ve onlara ulaşma fırsatı sunduğu ve işyerlerine çeşitli yararlar sağladığı net şekilde ortaya çıktı.

Ancak deneyimler bize, bu yararların ortaya çıkması için, çeşitliliğin mutlaka kapsayıcılıkla tamamlanması gerektiğini gösteriyor. Kapsayıcılık, her bir çalışanın bulunduğu ortamda kabul edildiğini ve kendine değer verildiğini hissetmesini sağlamayı amaçlar. Böyle bir hissin kendiliğinden oluşması beklenmemelidir. Çünkü çalışanların düşünceleri, his ve davranışları; cinsiyet, ırk, fiziksel ve zihinsel yetenekler gibi doğuştan gelen özellikler tarafından şekillenir. Dahası, insanların eğitim düzeyi, yaşadığı yer, medeni durumu, iş deneyimi, dini inancı, politik görüşü, sağlık alışkanlıkları ve iletişim tarzı kişiler arası farkları derinleştirir. Bu nedenle çeşitliliğin yönetilmesi gerekir.

Çeşitlilik ve kapsayıcılığın sağladığı avantajlar nelerdir?

Daha iyi karar alma: Farklı açılardan bakan kişilerin gözünden farklı perspektiflerin getirilmesiyle durağan ortam aşılır, daha yararlı ve etkin kurumsal kararlar alınır.

Üretkenlik artışı: Farklı yeteneklere ve özelliklere sahip insanların ortak bir hedef için huzur içinde birlikte çalışması işe bağlılık ve üretkenlik sağlar.

Yüksek kâr ve yatırım getirisi: Araştırmalar örneğin, cinsiyetler arası eşitliğe sahip firmaların sektör ortalamalarından yüzde 15, daha fazla çeşitliliğe sahip olanların yüzde 85 daha fazla kâr elde ettiğini gösteriyor.

Yaratıcılık, problem çözme ve inovasyon: Çok sayıda farklı bireyin katkısı yaratıcılığı tetikler ve sorun çözme yeteneğini geliştirir, inovasyon atmosferi oluşturur.

Kurumsal esnekliğe katkı: Farklı koşullara uyum, kaynak bulma ve kaynakları paylaşırma konularında olumlu rol oynar.

Pazar payının artışı: Farklı insan gruplarına mensup çalışanlar, daha geniş müşteri kitlesine ulaşılmasını sağlar.

Yetenekli çalışanlar: Kabul gördüğünü hisseden farklı bireylerin katkısıyla, kuruluşlar, değerli elemanlarını kaybetmez.

Ancak bu yararların ortaya çıkması için, çeşitliliğin mutlaka kapsayıcılıkla tamamlanması gerekiyor. Kapsayıcılık, her bir çalışanın bulunduğu ortamda kabul edildiğini ve kendine değer verildiğini hissetmesini sağlamayı amaçlar.

İşyerinde kapsayıcılık, inovasyon performansına yardımcı olan güçlü bir araçtır. Aralarındaki ilişki bununla da sınırlı değildir. İnovasyondan, işyerinde kapsayıcılığı teşvik etmek için bir araç olarak da faydalanılabilir. Buna, işyerinde sosyal altyapıyı değiştirmeyi hedefleyen, idari inovasyon denir.

Bir işyerinde kapsayıcılığın artması için bazı süreçlerin değişmesi gerekir ve bunu hayata geçirmeye yardım edecek orijinal uygulamalar yaratmak, umut verici bir başlangıçtır. Yine de bu sürecin önünde pek çok engel vardır.

Kapsayıcılığın önündeki engeller nelerdir?

Engellerin çoğu psikolojiktir. Birincisi; insanlar değişime karşı direnç gösterdiğinden kapsayıcılığı teşvik eden yeni sisteme karşı da bir direniş olacaktır. Bireyci kültürlerde ortaya çıkabilecek bir diğer engel, insanların rekabetçi ve bağımsız doğasıdır. Bu sebeple, bu tür kültürlerde kapsayıcılık anlayışını geliştirmek daha zordur.

Engeller sadece psikolojik değil, aynı zamanda sosyal işyeri normlarının bir sonucu da olabilir. İşyeri normlarının, işyeri davranışları üzerinde önemli bir etkisi vardır. Bu nedenle, daha kapsayıcı uygulamaların önündeki engellerin çoğu, işyerinde sosyal öğrenmeden kaynaklanır. Çalışan, iş arkadaşları ve yöneticilerinden gördüğü bazı davranışları sürdürür. İşyeri kültüründe sadece belli bir grubun katkısına değer veriliyorsa, katılımcılığın önündeki bu engelin aşılması zor olabilir. Bu şu soruyu akla getirir: "İşyeri kültürü nasıl daha kapsayıcı hale getirilir?"

Kültürünü Değiştirmek

Çeşitlilik ve kapsayıcılık konusunda neler yapabiliriz?

Şirket çalışanları, çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik etmek için birçok farklı adım atabilirler. Farkındalık oluşturmak, empati geliştirmek, destekleyici bir ortam yaratmak, iletişimi güçlendirmek, mentorluk yapmak ve eğitim ve gelişime katkı sağlamak gibi adımlar, çeşitliliği ve kapsayıcılığı güçlendirir ve işyerinde daha sağlıklı bir ortam oluşturabilirler. İşte şirket çalışanlarının çeşitlilik ve kapsayıcılık konusunda atabileceği adımlar:

1. Farkındalık oluşturmak

Çalışanlar, çeşitlilik ve kapsayıcılık konularında farkındalık oluşturmak için çeşitli yollar izleyebilirler. İş arkadaşlarıyla açık ve samimi konuşmalar yaparak farklılıkları kutlamak, çeşitli kültürel etkinliklere katılarak diğer kültürleri tanımak ve çeşitlilik konusunda eğitim ve seminerlere katılarak bilgi sahibi olmak farkındalığı artırabilir.

2. Empati geliştirmek

Çeşitli bir iş gücüne sahip olan şirketlerde çalışanlar, empati geliştirme fırsatına sahiptir.

Farklı geçmişlere, deneyimlere ve perspektiflere sahip insanları anlamak, işbirliği ve iletişimi güçlendirir.

Farklı geçmişlere, deneyimlere ve perspektiflere sahip insanları anlamak, işbirliği ve iletişimi güçlendirir. Çalışanlar, empati kurarak diğerlerinin bakış açılarını anlamaya ve saygı göstermeye özen gösterebilirler.

3. Destekleyici bir ortam yaratmak

Çalışanlar, çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik etmek için destekleyici bir iş ortamı yaratmada önemli bir rol oynarlar. Herkesin kendini ifade edebileceği, görüşlerini özgürce paylaşabileceği ve kabul görebileceği bir ortam oluşturmak, işyerindeki motivasyonu ve işbirliğini artırır. Ayrıca, şirket içinde çeşitliliği kutlamak için etkinlikler düzenlemek ve çeşitli perspektifleri teşvik etmek de önemlidir.

4. İletişimi güçlendirmek

Çeşitli bir iş gücünde iletişim, daha da önemli hale gelir. Çalışanlar, farklı kültürlerden gelen meslektaşlarıyla etkili iletişim kurmayı öğrenmek için çaba gösterebilirler. Açık iletişim kanallarını teşvik etmek, yanlış anlamaları önlemeye yardımcı olabilir ve işbirliğini artırabilir. Ayrıca, farklı iletişim stillerini anlamak ve uyum sağlamak da önemlidir.

5. Mentorluk ve destek

Çalışanlar, çeşitlilik ve kapsayıcılığı teşvik etmek için mentorluk ve destek rolünü üstlenebilirler. Özellikle yeni çalışanlara veya farklı geçmişlere sahip olanlara mentorluk yapmak, işyerinde daha fazla kapsayıcılık ve işbirliği sağlar. Bu şekilde, farklı perspektiflerden gelen çalışanlar işyerinde daha iyi entegre olabilirler ve başarıyı artırabilirler.

6. Eğitim ve gelişime katkı sağlamak

Çalışanlar, çeşitlilik ve kapsayıcılığı teşvik etmek için eğitim ve gelişime katkı sağlayabilirler. Şirket içinde çeşitlilik ve kapsayıcılıkla ilgili eğitim programlarına katılarak, bilgi ve becerilerini

artırabilirler. Ayrıca, şirket politikalarını ve uygulamalarını gözden geçirerek daha kapsayıcı bir iş ortamı oluşturmak için önerilerde bulunabilirler.

Çeşitlilik ve kapsayıcılık, iş dünyasında sadece bir trend değil, aynı zamanda uzun vadeli başarının anahtarıdır. Çeşitlilik ve kapsayıcılık stratejileri, şirketlerin hem iç hem de dış paydaşlarına değer katmasını sağlar. Çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik eden iş yerleri, daha yenilikçi, rekabetçi ve sürdürülebilir olur.

Şirketler, çeşitlilik ve kapsayıcılık stratejilerini belirlerken, çeşitli demografik grupların ihtiyaçlarını ve beklentilerini dikkate almalıdır. Kapsayıcı liderlik, eğitim ve farkındalık programları, çeşitlilik ölçümleri ve raporlamaları, çeşitliliği destekleyen işe alım ve terfi süreçleri ve kapsayıcı işyeri kültürü oluşturma gibi stratejiler, çeşitlilik ve kapsayıcılık performansını artırmak için kullanılabilir.

Başarılı uygulama örnekleri, çeşitlilik ve kapsayıcılık konusundaki en iyi uygulamaları gösterir ve diğer şirketler için ilham kaynağı olur. Teknolojik yenilikler ve gelecekteki trendler, çeşitlilik ve kapsayıcılık stratejilerinin gelişimini şekillendirecektir. Yapay zekâ, büyük veri analitiği ve diğer yenilikçi çözümler, çeşitlilik ve kapsayıcılık performansını artırmak için büyük potansiyele sahiptir.

Çeşitlilik ve kapsayıcılık stratejilerinin benimsenmesi ve sürekli iyileştirilmesi, iş dünyasında uzun vadeli başarı ve rekabet avantajı için kritik öneme sahiptir. Şirketler, çeşitlilik ve kapsayıcılık konusundaki performanslarını artırmak ve sürdürülebilir bir gelecek için sorumluluklarını yerine getirmek zorundadır. ■

Kaynak: "The Business Case for Diversity and Inclusion" ve "How to Implement a Diversity and Inclusion Strategy" isimli Harvard Business Review makaleleri ve McKinsey & Company'nin "Global Diversity and Inclusion Benchmark" çalışması...

Deprem bölgesinde kadınlara hukuk okuryazarlığı eğitimi

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi, Şubat 2023'te Türkiye'yi vuran yıkıcı depremlerin ardından, kadınların hukuk okuryazarlığını artırarak güçlendirilmesine yönelik stratejik bir girişim başlattı. Türkiye Barolar Birliği (UTBA) ortaklığıyla hayata geçirilen “Deprem Sonrası Kadınların Hukuk Okuryazarlığının Artırılması için Kapasite Geliştirme ve Teknik Yardım” projesi, deprem sonrasında hukuki zorluklarla karşı karşıya kalan kadınlara önemli destek sağlanması yönünde önemli bir adım...

Proje, en çok etkilenen beş ili (Adıyaman, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya) hedefliyor ve kadınların mevcut hukuki destek konusunda farkındalığını artırmaya odaklanıyor. Bir dizi bilgilendirme oturumu aracılığıyla, geçici barınma merkezlerinde yaşayan kadınlar, kadına yönelik şiddet ve depremden kaynaklanan barınma, arazi ve mülkiyet hakları gibi hukuki sorunları ele almak için gerekli bilgi ve kaynaklarla donatılıyor.

Projeyi 30'u aşkın gönüllü avukatın desteğiyle hayata geçiren Malatya Barosu, konteyner kentlerde yaşayan mağdur kadınlara yönelik 45

bilgilendirme toplantısı düzenledi. Baronun da bulunduğu adliye binasının depremde yıkıldığı Malatya'da özellikle kadınların hak arama ve adalete erişim koşulları zorlaştı.

Malatya Barosu Avukat ve Proje Koordinatörü Duygu Hanlıoğlu Levent, “Depremlerden sonra bu proje kadınlara ulaşmamıza ve doğrudan hukuki bilgi vermemize yardımcı oldu. Oturumlarda hukuki sorunlar yaşanması durumunda hangi hizmet binalarının ziyaret edilmesi gerektiği konusunda da destek verdik. Depremde sevdiklerini ve evlerini kaybeden kadınlara desteklerimizi ileterek, onların yanında olduğumuzun güvencesini verdik” diyor.

BM Kadın Biriminin desteğiyle, Malatya Barosundan gönüllü avukatlar, depremden sağ kurtulan kadınlara hizmet sunumu, onların depremden kaynaklanan spesifik hukuki ihtiyaçlarının ele alınması ve kadınlara ve kız çocuklarına yönelik artan şiddet riskine yanıt verilmesi konusunda teknik kapasite geliştirme oturumları yaptı.

Avukat Gül Erdoğan, “Bu projeye deprem bölgesindeki kadınların hukuki kaynaklara erişimde yaşadığı zorlukları ortadan kaldırmaya

çalışıyoruz. Her kesimden kadınları bir araya getiriyoruz. Toplantılarda yaşanan bilgi alışverişi, kadınların hukuki desteğe ihtiyaç duyduğunu ve bu bilgiyi alma isteklerini ortaya çıkardı. Avukatlar olarak bu toplantılara katılmak bizim için onurdur” diyor.

Oturumlarda Malatya Barosu avukatları, kadınları hak sahipliği, kira hukuku, aile hukuku, çocuk hakları, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Hakkında Kanun konularında bilgilendiriyor.

Avukat Duygu Nureşan Doğan, “Oturumlarda kadınların özellikle 6284 Sayılı Kanun kapsamındaki haklar başta olmak üzere haklarından habersiz olduklarını fark ettim. Ne yaparlarsa yapsınlar mağdur olacaklarına inanıyorlardı ve adalete erişimleri son derece

zorluydu. Ancak tartışmalarımız sırasında iyi uygulama örneklerini gösterdik ve toplantılardan aydınlanmış olarak ayrıldılar; haklarını nasıl kullanacaklarını öğrendiler” diyor.

BM Kadın Birimi, Kadınların Deprem Sonrası Hukuk Okuryazarlığının Artırılması için Kapasite Geliştirme ve Teknik Yardım gibi projeler aracılığıyla depremden etkilenen kadınları destekleme kararlılığını sürdürüyor. BM Kadın Biriminin müdahaleleri, bilgilendirici materyallerin dağıtılması ve bilinçlendirme oturumlarının düzenlenmesi yoluyla, destekleyici bir yasal ortam yaratmayı ve depremden etkilenen kadınların hukuk okuryazarlığını artırmayı, iyileşme ve güçlenmeye giden yolu teşvik etmeyi amaçlıyor. ■

Kaynak: UN Women

**Çankaya Belediyesi
Aile Danışma Merkezi**

Tel: (0312) 4588900/3501

FEMİNİST PORTR

Rosa Luxemburg:

Devrimci ve feminist bir ikon

Rosa Luxemburg...
Bu isim bize sadece bir devrimciyi değil, aynı zamanda ateşli bir feministi, cesur bir düşünürü ve adalet için yılmaz bir savaşçıyı anlatır.

Polonya'nın küçük bir kasabasında, Zamość'ta 5 Mart 1871'de Yahudi bir ailenin beşinci çocuğu olarak doğan Rozalia Luxemburg, daha çocukken bile keskin zekâsı ve politik farkındalığı ile dikkat çekiyordu. Henüz 14 yaşındayken Polonya Sosyalist Partisine katıldı, eşitsizliklere ve adaletsizliklere karşı sesini yükseltmeye başladı.

Eğitim hayatı da onun bu tutkulu ruhunu yansıtıyordu. 1889'da Zürich Üniversitesinde felsefe, tarih, siyaset bilimi ve ekonomi okudu. Bu dönemde sosyalist düşüncelerle tanıştı ve daha sonra Polonya Sosyalist Partisinin (SDKPiL) kurucularından biri oldu. Rosa Luxemburg, yalnızca bir akademisyen değildi; o, mücadelec

Rosa Luxemburg'un feminist düşünceleri, sınıf mücadelesi ile kadın özgürlüğü arasındaki güçlü bağı vurguluyordu.

ruhunu Avrupa'nın dört bir yanına yayacak bir aktivistti.

Rosa Luxemburg 1898 yılında Gustav Lübeck ile evlendi ve Berlin'e taşındı. Almanya Sosyal Demokrat Partisine (SPD) katıldı ve burada Eduard Bernstein'ın revizyonist görüşlerine karşı sert bir muhalefet sergiledi. Sosyalizmin reformlarla değil, devrimci bir süreçle gerçekleşmesi gerektiğine inanıyordu. O, devrim ateşini yakan ve onu besleyen biriydi.

Bu süreçte Alman vatandaşı olan Luxemburg, 14 ciltten oluşan *Toplum Çalışmaları*, *Toplum Mektupları* ve *Politik Yazılar* adlı eserlerini yazdı. Bu dönemde yazdığı eserler, sosyalist teori ve pratiğe önemli katkılarda bulundu ve onu sadece Almanya'da değil, dünya çapında tanınan bir figür haline getirdi.

5 Ağustos 1914'te Almanya Komünist Partisi kurucu eş başkanı olan Karl Liebknecht ile "Internationale" grubunu kurdular. Daha sonra Almanya Komünist Partisi adını alacak bu akım hızla büyüdü. Rosa Luxemburg için tutuklama kararı çıkarıldı. Haziran 1916'da hapse girdi ve ancak Kasım 1918'de serbest kalabildi. Hapiste kaldığı sürede de gazetelere yazılar yazdı.

Rosa Luxemburg, 1918 Kasım Devriminden sonra kurulan Spartakist Birliğinin de liderlerinden biriydi. Bu birlik, Almanya'da sosyalist bir devrim

yapmayı amaçlıyordu. Ocak 1919'da Almanya'daki Weimar Hükümetine karşı bir ayaklanma başlattılar. Ancak, ayaklanma hükümet tarafından şiddetle bastırıldı. Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht, 15 Ocak 1919'da hükümet yanlısı Freikorps birlikleri tarafından tutuklandı.

Tutuklanmalarının ardından, Luxemburg ve Liebknecht vahşice öldürüldüler. Rosa Luxemburg, Freikorps askerleri tarafından dövüldü, ardından kafasına dipçik darbeleriyle vurularak ağır yaralandı ve daha sonra bir otomobile bindirilerek Berlin'in Landwehr Kanalı'na atıldı. Cesedi daha sonra kanaldan çıkarıldı. Luxemburg'un ölümü, dönemin Almanya'sında büyük bir yankı uyandırdı ve sosyalist hareketin simgesi haline geldi.

Sınıf mücadelesi ile kadın özgürlüğü arasındaki güçlü bağı vurguladı

Rosa Luxemburg'un feminist hareket içindeki rolü de çok önemlidir. Her ne kadar kendisi öncelikle bir sosyalist olarak bilinse de kadınların ekonomik ve sosyal eşitlik mücadelesine büyük önem verdi. Rosa, kadınların özgürleşmesinin yalnızca sosyalist bir devrimle mümkün olabileceğine inanıyordu. Onun feminist düşünceleri, sınıf mücadelesi ile kadın özgürlüğü arasındaki güçlü bağı vurguluyordu.

Kadın işçilerin örgütlenmesi konusunda büyük çaba sarf etti. Kadınların ekonomik sömürüye karşı mücadele etmeleri ve kendi haklarını savunmaları gerektiğini düşünüyordu. Kadın işçilerin eğitimi ve bilinçlenmesi için çalıştı, çünkü Rosa'ya göre bilinçli bir kadın işçi, devrimin en güçlü silahlarından biriydi.

Kadınların oy hakkı mücadelesi de Rosa'nın gündemindeydi. Kadınların siyasi temsil ve katılım hakkı olmadan tam bir özgürlüğe kavuşamayacaklarını belirtti. SPD içinde, kadınların oy hakkı için aktif bir kampanya yürüttü ve bu hakkın kazanılması için canla başla çalıştı. Onun azmi ve kararlılığı, kadınların politik arenada daha fazla yer almasına ilham verdi.

Devrimci ruhu savundu

Rosa Luxemburg'un yazıları ve konuşmaları, feminist ve sosyalist düşüncenin şekillenmesinde büyük rol oynadı. *Toplumsal Reform ya da Devrim* adlı eserinde, sosyalist hareketin reformist bir yaklaşımla kapitalist sistem içinde değişiklikler yaparak amacına ulaşamayacağını savundu. Devrimci bir sürecin gerekliliğini vurguladı ve bu bağlamda kadınların da devrimci mücadelede yer alması gerektiğini belirtti. Bu eseri, sosyalist

harekette devrimci bir ruhun korunmasına yardımcı oldu.

Kitle Grevi, Parti ve Sendikalar adlı çalışmasında, kitle grevinin devrimci bir araç olarak önemini anlattı. Kadın işçilerin de bu tür eylemlere katılmasının ve kendi hakları için mücadele etmesinin önemini vurguladı. Kadınların grevlerdeki rolü, onların toplumsal değişimdeki güçlerini ve etkilerini gösteriyordu.

Rus Devrimi üzerine yazdığı yazılarında, devrimin dinamiklerini ve sonuçlarını analiz etti. Kadınların devrimdeki rolünü ve devrim sonrası dönemde haklarının korunmasının önemini tartıştı. Rosa Luxemburg, kadınların devrimde sadece bir figüran değil, başrol oyuncusu olduğunu savundu.

Rosa Luxemburg; öldürüldü ama ölmedi

Rosa Luxemburg'un feminist hareket üzerindeki etkisi, günümüze kadar uzanmıştır. Onun düşünceleri hem sosyalist hem de feminist hareket için ilham kaynağı olmaya devam etmektedir. Günümüzde, Luxemburg'un teorileri ve mücadeleleri, kadın hakları ve sosyal adalet mücadelesinde önemli bir referans noktası olarak kabul edilmektedir.

Rosa Luxemburg'un hayatı, mücadelesi ve düşünceleri, sadece geçmişin değil, aynı zamanda bugünün ve geleceğin de feminist mücadelesine ışık tutmaktadır. O, sadece bir devrimci ve düşünür değil, aynı zamanda cesur bir kadın olarak tarihe geçmiştir.

Rosa Luxemburg'un sınıf ve cinsiyet mücadelesinin birleşimi konusundaki vurgusu, günümüzde feminist hareketin birçok kesiminde kabul görmektedir. Kadınların ekonomik özgürlüğü ve toplumsal eşitliği için sınıf mücadelesinin de önemini vurgulayan bu yaklaşım, feminist hareketin stratejilerini şekillendirmektedir.

Kadın işçilerin örgütlenmesi konusuna verdiği önem, günümüzde sendikaların ve kadın hareketlerinin stratejik bir parçası olmaya devam etmektedir. Rosa'nın sosyalist feminizm anlayışı, günümüzde feminist teori ve pratiğin önemli bir bileşeni haline gelmiştir. Kapitalist sistemin eleştirisi ve toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesi, sosyalist feminizmin temel taşlarını oluşturmaktadır. Bu yaklaşım, feminist hareketin geniş kesimleri tarafından benimsenmekte ve uygulanmaktadır. Ayrıca kadınların siyasi

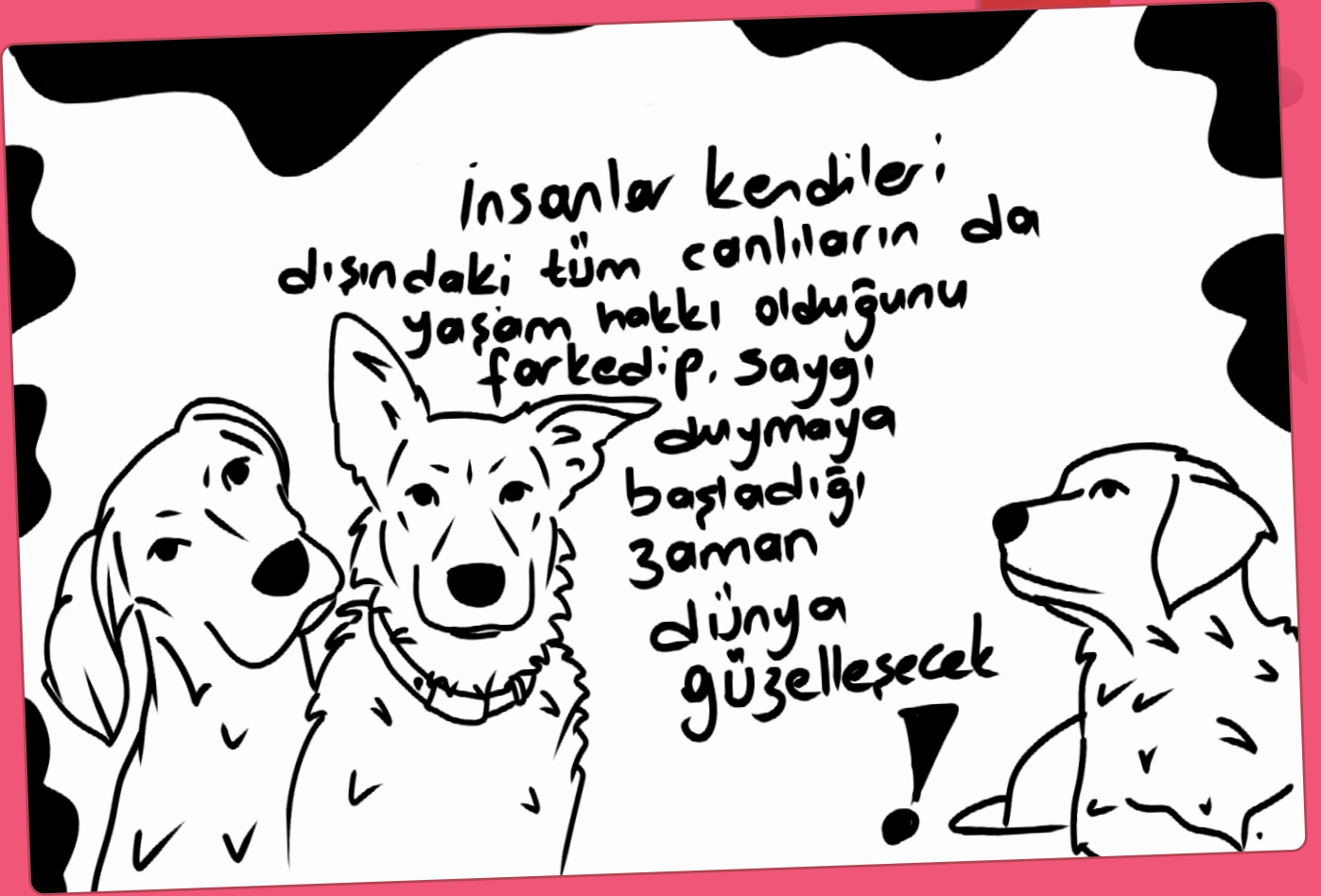
katılımı ve temsili konusundaki mücadelesi, günümüzde de önemini korumaktadır.

Kadınların karar alma mekanizmalarında yer alması ve politik süreçlere aktif katılımı, feminist hareketin temel hedeflerinden biri olarak görülmektedir.

Rosa Luxemburg'un hayatı, mücadelesi ve düşünceleri, sadece geçmişin değil, aynı zamanda bugünün ve geleceğin de feminist mücadelesine ışık tutmaktadır.

O, sadece bir devrimci ve düşünür değil, aynı zamanda cesur bir kadın olarak tarihe geçmiştir. Onun kararlılığı, cesareti ve vizyonu, feminist hareketin ilham kaynaklarından biri olmaya devam etmektedir. Rosa Luxemburg, adaletsizliklere karşı savaşan herkes için bir sembol, bir kahramandır. Onun hikâyesi bizlere, mücadelenin devam ettiğini ve her zaman devam edeceğini hatırlatır. ■

Çizen: DUYGU ARSLAN

Çankaya

BELEDİYESİ

KADIN BÜLTENİ